

efter den i Stormfloden 1868 danneede dybe Thyborøn Kanal at være bleven yderligere om sig gribende, saa den Tid neppe ligger fjernt, da det nuværende folkerige Harbøre Sogn, om end ikke ganske forsvinder, saa dog bliver aldeles ubeboeligt. Sognet trues nemlig fra alle Sider — fra Vest af Nordøen — fra Ost og Nord af Limfjorden — og fra Syd af Ferring Sø. Siden 1868 er Sognets nordligste By: Nørre-Langer forsvunden, og den næste søndenfor beliggende By: Sønder-Langer er ved Stormfloderne den 17de December f. A. og den 4de Januar d. N. lige i Begreb med at følge efter; den kan kun reddes ved Flytning mod Ost og en samtidig Opsvævelse af et stærkt Havdige paa den Plads, hvor Byen nu ligger. Saa godt som alle Sognets dyrkede Torde ere ved disse sidste Stormfloder, navnlig ved de fra Limfjorden og Ferring Sø indtrængende Vandmasser, bleve oversvømmede af Saltvand og saaledes for længere Tid i mere eller mindre Grad gjorte uproduktive. Tallet være de af Sandflugtsvæsnet, i en lang Mærække opførte „Klitdæmninger“ har denne Vintres Stormfloder end nu ikke krævet Afre af Mennekeliv eller af Boliger, men det turde være et Spørgsmaal, om man til Foraaret kan sige det Samme, da baade de naturlige Værn „Klitterne“ og de kunstige „Klitdæmninger“ ere saaledes ramponerede, at den første større Vandflod vil udsætte Mange, navnlig Beboerne i Sønder-Langer, for den plensynligste Fare.

Derfor haabe de, at der vil blive truffet et af titte Foranstaltninger til deres og deres Sogns Frelse, idet de tilføje, at særlig Beboerne af Sønder-Langer ere saa umiddelbart udsatte for Fare, at en vikkom foreløbig Hjælp altsmaa ydes dem til Foraaret, hvis den overhovedt skal komme den til gode.

Dette Andragende ledsager Overkliftfogden for Ringkjøbing Amt, under Henvisning til de af ham afgivne, medensfor ansøgte Forslag, med følgende Erklæring:

Den Skildring, Andragerne give af deres Sogns betrængte Stilling og farefulde Tilstand, kan jeg i sin fuldeste Omfang bekræfte, en Bekræftelse, der turde have Krav paa en noget forøget Bægt derved, at jeg i mine aarlige Indberetninger stadig har forudsaagt og paavist den uundgaelige og gradvise Delæggelse af den Landtunge, der stiller Vesterhavet fra Limfjorden, med mindre der tages de kraftigste Forholdsregler mod Forstrandens uafbrudte Vortflytning. I min Indberetning af 1872 om Klitvæsenets Tilstand i Ringkjøbing Amt har jeg tilladt mig nærmere at paapege saadanne Forholdsregler, og da jeg veed, at de have vundet min høie Forsattes udelte Interesse, skal jeg indfranke mig til her at henlede det høie Indværgsministeriums særdeles Opmærksomhed paa „Nødvendigheden af et virkeligt Kystforvar“ mod den stærke fremtrængende Tjende: Havet. At man i andre Lande under lignende Forhold tager sig alvorlig af Sagen, derpaa afgiver Hollands Exempel, alt længe et glimrende Vidnesbyrd, hvorimod det maasse turde være mindre bekendt, at slige Exempler ogsaa findes i vor umiddelbare Nærhed, idet den preussiske Regjering paa de vestfælske Der (navnlig paa Silb) lader udføre meget bekoftelige Kystfirkingsarbejder, og synes dette i og for sig at maatte indeholde en kraftig Opfordring til ikke heller her at skyde Opgaven fra sig.

Jeg skylder maasse dog noget nærmere at belyse Betydningen af den Opgave, hvortil jeg saa indtrængende opfordrer at stride, og det saa meget mere i det foreliggende Tilfælde, som Bekofteligheden af de tænkte Foranstaltninger — hvis Formaalet blot gik ud paa at redde Andragerne — langt ville overstige alle Rimelighedens Grændser; men Opgaven er en langt større, idet det gjælder om at bevare hele Limfjordsbassinet i sin nuværende Skikkelse, thi forsvinder Harbøre Landtunge, forvandles Limfjorden fra en Fjord til en aaben Havbugt, og det behøver kun at antydes, hvilke omformende Indvirkninger en saadan Forandring vilde øve paa Fjordens vidtudstrakte Bredder, paa de ved den liggende Kjøbstæder, paa disses Havne, Handel og Skibsart, paa det betydelige Fiskeri (Sjersbanikerne ikke undtagne), og derigjennem paa den talrige og ubemlede Samfundsklasse, som helt eller delvis ernærer sig ved denne Dyr.

Foruden denne mere materielle Side af Sagen, der i Pengespørgsmaal ganske vist maa øve den afgjørende Indflydelse ved Afgjørelsen, har Bevarelsen af Harbøre Landtunge og særlig dens Bevarelse som beboelig midlertidig ogsaa Krav paa at betragtes fra en anden Side — fra den humane, og fra hvilket Synspunkt nærværende Andrageres Onsker og Forhaabninger vel nærmest maatte ses og dømmes; thi det vilde viselig være menneskelig handlet af Staten, om den ikke uden Kamp lod sine Borgere drive fra Hjem og Fædrearne af en indtrængende Tjende, hvis Indfald den mulig kunde afværge, og at Tjenden i nærværende Tilfælde i Stebet for en overlegen personlig er en vild Naturmagt, synes neppe af kunne afgive nogen gyldig Grund til, at Staten skulde lade de Udsatte, de Betrængte staa værge og værnløse.

I en anden Henseende — som staaer i den nærmeste Forbindelse med Harbøre Landtun-